

Knjižica je lijepo opremljena, a obasije 35 stranica. Dr. A. Ž.

1. M. Honecker: Gegenstandslogik und Denklogik. (Berlin 1921, Dümmler).

2. Idem: Das Denken. (ib. 1925.)

Obje se logičke monografije upotpunjaju. Po naslovu prve vidjeti je, da autor ide za izmirenjem dvaju savremenih smjerova u logici: formalno-misaone nauke i gledišta (Külpe!), da misaone forme apstraktnim načinom predstavljaju predmetna odredenja. Svoje naziranje o predmetu i metodi logike osniva autor na objektivističkoj (Geyser!) nauci o »sponzaj« (koja nije drugo, nego misaono shvaćanje predmeta), a izjednačenje s predmetom po samom shvaćanju znači »istinu«; dakle je svaka sponzaja eo ipso istinita). O nečemu (= predmetu) mogu da mislim nešto (= sadržaj mišljenja) na razne načine: apstrahirajući, suđeći o predmetu napremično s kojim drugim predmetom, izvodeći ili stvarajući o njemu kakav zaključak. Svi ovi misaoni načini (sa svojim »sadržajima«) sačinjavaju sponzajne doživljaje. I tu se dodiruju logika i psihologija, imajući ove doživljaje kao zajednički materijalni objekat, a različito gledište (formalni objekat); jer logika promatra misaone doživljaje s obzirom na sponzajni cilj (= istinu). Kad se logičko gledište konfundira sa psihološkim t. j. kad logičar uzima »mišljenje« bez odnosa (napremice) sa sponzajnim predmetom, nastaje psihologistički nazor o zadaci (predmetu) i metodi logike. Autor je protivnik psihologizma, nadovezujući na dobro utrte putove već od Bolzana i Husserla do Geysera, Külpea, Meinonga i dr.

S popularizatornom tendencijom H. je i u novom djelu samostalno reproducirao u glavnom sve, što je valjano u novoj nauci o mišljenju. Kako je bitna značajka mišljenja, da aktivno tendira za shvaćanjem predmeta, nauci o mišljenju prethodi »nauka o predmetima« (Gegenstandslehre). »Predmet« označuje sve ono, štogod »jest« (= esse, bitak); a »biti« može nešto ili kao »objekat« (na pr. stol) ili kao »stvarna odredenost« (Sachverhalt, na pr. četverouglasti oblik stola). Objekat je dakako opet konkretan (zbiljski) i apstraktan (nezbiljski); a konkretno može da je realan ili eksistentan i usvjesno-fenomenalan. I t. d.

Objektima odgovara kod mišljenja intentio simplex, a određujućim snošajima intentio determinans (sudenje). O tome i sličnom govori psihologija mišljenja.

Napokon o teleološkom karakteru mišljenja t. j. o tendenciji za sponzajom raspravlja nauka o sponzaji, a logika o misaonim uvjetima za efektuiranje te tendencije.

S ovim poredajem može knjiga da služi kao sistematski uvod u filozofiju — o čemu donosimo opširniji prikaz među raspravama u ovom broju »B. S.«.

Z.

1. Direttive e programmi dell'Azione Cattolica. Milano. 1925. L. 3,50. str. 150.

2. Sac. Prof. Luigi Civardi: Manuale di Azione Cattolica, secondo gli ultimi ordinamenti. Prefazione del Comm. Avv. Luigi Colombo, Presidente gen. dell' A. C. I. Parte I.: La Teorica. IIa Edizione riveduta. Pavia 1926. str. 250.

3. L. Picard-G. Hoyois: L' Association Catholique de la jeunesse